

KONGEN SKAL DØ – ARBEIDSMANUS

BA Teater vår 2020 – Andreas Vedvik & Andreas Dillerud Olsen

Bearbeidet manus etter Eugene Ionescos *Exit The King*

KONGEN, suveren enehersker...

DOKTOREN, kongens høyre hånd, kirurg, astronom, bøddel...

VAKTEN, evig tro i kongens tjeneste...

Scene 1: Anslag - Limbo

1. Hendelse: Forberedelse til drap

D:D: Overtale seg selv og V til å drepe K

V: Overtale seg selv til å drepe K

DOKTOREN

Slottet er i ruiner, åkrene ligger øde, fjellene raser sammen, havet har oversvømt landet, han har latt alt forfalle.

VAKTEN

Sola er forsinket, på tross av at han har befalt den å komme frem.

DOKTOREN

Solen har sluttet å adlyde. Lynet står fast på himmelen, det regner frosker og torden bare mumler. Det er derfor vi ikke kan høre det. I går kveld var det vår, nå er det allerede november.

VAKTEN

Man kan ikke stritte imot jordskjelv.

DOKTOREN

Vi kan ikke stoppe tiden. Symptomene er tydelige. Jeg skulle ønske jeg tok feil, men det gjør jeg jo aldri. Symptomene kan ikke feiltolkes. Bare det siste året har han feiret bursdagen sin fire ganger ... «Jeg må jo få *leve*», sier han.

VAKTEN

Lenge leve kongen, vårfest, vinterfest, høstfest, sommerfest.

DOKTOREN

Hysj! La oss få dette overstått.

(*VAKTEN heller gift i vinen*). Nei, nei, litt mer. Han kommer ikke til å dø av det. Litt mer, det holder! Sett glasset på plassen hans.

Han er ikke forberedt. Han burde sett det selv, men han er mer opptatt av distraksjoner. Fest og moro. Det har han alltid vært. Det er en vond beskjed å gi, men jeg er vant med utakknemlige oppgaver. Lege og bøddel som jeg er.

VAKTEN

Kanskje du har gjort en feil? Kanskje du har feiltolket symptomene?

DOKTOREN

Det lar seg ikke gjøre å feiltolke objektive symptomer. Og det vet du!

VAKTEN

Nei, ikke si det til ham. Han er *litt* bedre, er han ikke? Er han ikke det? Han *kan* vise *noen* tegn til bedring, kan han ikke? Det kommer til å bli så tungt, så tungt.

DOKTOREN

Like tungt for meg som for deg, og for ham.

VAKTEN

Er det ikke bedre om han ikke merker noe og ebber ut som en ballade?

DOKTOREN

Han er åpenbart i en avsluttende fase, som ikke kan endre seg til det bedre.

VAKTEN

Hvis det er uunngåelig, la oss i hvert fall fortelle det så forsiktig og varsomt som mulig.

DOKTOREN

Han burde alltid ha vært klar. Han burde ha tenkt på det hver dag. All den tiden han har kastet bort. "Jeg må jo få leve", sier han.

VAKTEN

Hans majestet kongen!

D: Vinner

V: Vinner

2. Hendelse: Rikets elendige tilstand

K:D: Booste selvfølelse ved å klandre de andre for rikets elendige tilstand

D: Forklare alvoret i situasjonen

V: Blidgjøre K for å mildne dødsbudskapet

Brudd 1: KONGEN gjør sin entré.

Scene 2: Dødsbudskapet

KONGEN

God morgen, dere er her ennå? Jeg mener dere er her allerede. Hent vin! Å der ja, skål!

(KONGEN drikker vin).

Hvordan har dere det? Jeg har det ikke bra. Jeg er ikke sikker på hva det er som feiler meg, det er vondt å bevege seg. Leddene mine er litt stive, det var vanskelig å stå opp. Jeg sov dårlig i natt, skjelvingen i bakken, landegrensene som krymper. Jeg har vondt i ryggen. Doktor du må fikse det. Og på toppen av det hele har jeg fått hodepine. Og de skyene, jeg trodde jeg hadde forbudt skyer. Vi har hatt nok regn, nok sier jeg. Nok regn, nok sier jeg. Nok regn, nok sier jeg. Se det! Nå regner det igjen. Hva er det du stirrer sånn på meg for?

DOKTOREN

Konge, jeg må informere deg om at du skal dø. Beklager, Deres Majestet.

KONGEN

Jeg vet det. Alle vet det. Du kan minne meg om det når tiden er inne. Du er så gretten om morgenen.

DOKTOREN

Det er snart kveld.

KONGEN

Det spiller ingen rolle. For meg er det morgen. Morgen betyr frokost. Frokost! Stopp! Bare drit i det. Jeg er ikke sulten. Jeg har sånn vond smak i munnen. Tungen min er full av belegg, er den ikke?

DOKTOREN

Jo, Deres Majestet. Og det er dessverre sant at du kommer til å dø.

KONGEN

Hvorfor maser du om det? Ja, jeg skal dø, jeg skal dø, greit nok. Om noen hundre år, eller enda senere. Når *jeg* vil, når *jeg* har tid, når *jeg* bestemmer meg for det. (*hoste*) Jeg har blitt forkjølet. Slottet er kaldt og trekkfullt. Er det ingen som jobber her da? Man kan ikke stole på noen. Så, hvordan står det til med landet mitt i dag?

DOKTOREN

Det som er igjen av det?

KONGEN

Det er fortsatt noen godbiter igjen og de må vi holde et godt øye med. Hent ministrene. De sysoverne.

VAKTEN

Ministrene har reist på ferie, men ikke særlig langt, siden landet har krympet. De er på andre siden av kongeriket, med andre ord rett rundt hjørnet, ved enden av skogen, ved bekken. De har dratt for å fiske.

DOKTOREN

De prøver å fange et par fisk for å holde liv i befolkningen.

KONGEN

Hent dem hit.

DOKTOREN

De vil ikke komme, de har tatt seg fri.

KONGEN

De syvsoverne.

VAKTEN

Ministrene har falt i bekken.

KONGEN

Så fisk dem opp igjen! Ellers så finner jeg noen andre.

DOKTOREN

Det finnes ingen andre.

KONGEN

Jo da. Når skolebarna vokser opp. Vi må bare vente litt.

DOKTOREN

De barna du finner i skolen i dag, de har mentale defekter, de har vannhoder, de har kusma, det ser ut som et sirkus.

KONGEN

Æsj! Jeg skjønner at nasjonen ikke er særlig frisk. Doktor det er ditt oppgave å kurere nasjonen. I gamle dager da tok vi livet av de sjuke.

DOKTOREN

Vi kan ikke kurere noen av dem. Selv du er uhelbredelig.

VAKTEN

Kongen er herved uhelbredelig!

KONGEN

Hei, hei, hei, jeg er ikke sjuk. Litt stivhet, det er alt. Jeg føler meg ganske bra.

DOKTOREN

Du dør om en halvtime. Du kommer til å dø på slutten av stykket.

VAKTEN

Kongen kommer til å dø på slutten av stykket!

KONGEN

Hvorfor sier du det? Det der er ikke morsomt.

DOKTOREN

Ja, Herre, du kommer til å dø. Du kommer ikke til å spise frokost i morgen. Du kommer heller ikke til å spise middag i kveld. Kokken har skrudd av gassen. Han pakker bort dukene for alltid.

KONGEN

Hvem kan gi slike ordrer uten mitt samtykke? Det er løgn. Jeg dør når jeg selv vil. Jeg er Kongen. Det er jeg som bestemmer.

DOKTOREN

Du har mistet evnen til å bestemme selv, og nå kan du ikke unngå å bli syk.

VAKTEN

Kongen kan ikke unngå å bli syk!

KONGEN

Jeg er ikke sjuk.

DOKTOREN

Og hva med smertene dine?

KONGEN

De er borte.

DOKTOREN

Rør litt på deg, så får du se.

KONGEN

Urettferdig! Jeg var ikke klar. Jeg har ikke hatt tid til å tenke på det! Nå tenker jeg på det, og nå er jeg frisk. Konger kan helbrede seg selv, men jeg har vært altfor opptatt med å styre kongeriket mitt.

DOKTOREN

Kongeriket ditt! For en tilstand det er i! Du har mistet makten over deg selv og elementene. Du kan ikke stoppe forfallet. Du har ikke lenger makt over oss.

VAKTEN

Deres Majestet, det er nok for sent å fiske opp ministrene nå. Bekken de falt i har forsvunnet i et bunnløst hull. Med skog og skrent og det hele.

KONGEN

Jeg skjønner. Det er et komplott. Dere vil at jeg skal abdisere.

DOKTOREN

Det ville være det beste. Abdisere frivillig, nå.

KONGEN

Jeg har avlagt en ed som varer livet ut! Du er sjuk i hodet. Vakt! Arrestér ham. Så beveg deg da!

K: Vinner

D: Taper

V: Taper

3. Hendelse: Folket gjør opprør

D:D: Overtale K om at han er syk

K: Skjule sin uro for D og V

V: Oppmuntre K for å få hans kjærlighet

DOKTOREN

Hun kan ikke bevege seg, Herre. Hun har fått gikt og er paralyisert. Et virus, kun kjent for meg, har sneket seg inn i hjernen hennes. Det er dine egne ordrer som paralyserer henne.

KONGEN

Hva er det med deg? Snakk! Beveg deg!

DOKTOREN

Du skjønner, Konge, hun kan ikke bevege en muskel. Hun kan ikke si et eneste ord, hun hører ikke lenger på deg. Hun gjør opprør. Meget klart fra et medisinsk synspunkt.

KONGEN

Av med doktorens hode, nå med en gang!

DOKTOREN

Aldri har Doktorens hode sittet bedre på kroppen, det er ordentlig skrudd på.

KONGEN

Nå skal vi se om jeg fortsatt har makt eller ikke. Jeg kan hvis jeg vil. Jeg beviser at jeg vil, jeg beviser at jeg kan. Jeg reiser meg. Se hvor lett det er! Jeg klarer meg selv.

Brudd 2: KONGEN reiser seg, faller om, reiser seg, faller om.

VAKTEN

Lenge leve Kongen! Kongen dør! Lenge leve Kongen! Kongen er død!

Scene 3: Rettssaken

DOKTOREN

Ble du sliten?

KONGEN

Nei! Jeg klarer meg selv

VAKTEN

Han ser ganske spenstig ut.

DOKTOREN

Bare en siste innsats før kreftene hans tar slutt.

KONGEN

Jeg bare skled, det kan skje hvem som helst. Dere juger, jeg klarte å reise meg opp.

DOKTOREN

Du er en veldig syk mann og du vil aldri klare den anstrengelsen en gang til.

KONGEN

Konger burde være udødelige.

DOKTOREN

De har en midlertidig udødelighet.

KONGEN

Du lovet meg at jeg ikke skulle dø før jeg hadde bestemt det selv.

D: Vinner

K: Taper

V: Taper

- 4. Hendelse: Kongen har forskjøvet døden i århundrer**
D:D: Anklage K for å gi han dårlig samvittighet
K: Overbevise D om at han har fått en dårlig deal
V: Hjelpe K med å nå sitt mål

DOKTOREN

Det er din egen feil at du ikke er klar. Du skulle ha forberedt deg, men du hadde aldri tid. Du har blitt dømt, og det burde du ha tenkt på den aller første dagen du ble født, og så hver dag. Fem minutter hver dag. Det er ikke så mye. Fem minutter hver dag. Så ti minutter, et kvarter, en halv time. Det er sånn man trener seg opp.

KONGEN

Jeg *tenkte* på det.

DOKTOREN

Ikke seriøst, ikke inderlig, aldri med sjela di.

KONGEN

Fordi jeg levde.

DOKTOREN

For mye. Du har alltid levd fra dag til dag, som de fleste mennesker. Du fortsatte med å utsette det. Da du var 20 år, sa du at du skulle vente til du ble 40. Da du ble 40 år...

KONGEN

Jeg var så sunn og frisk, jeg var så ung!

DOKTOREN

Da du ble 50, ville du nå dine 60. Du ble 60 år, 90 år, 125 år, 200 år, 400 år. Du utsatte ikke lenger forberedelsene i 10 år av gangen, men i 50 år. Siden har du utsatt dem fra århundre til århundre.

KONGEN

Men jeg skulle akkurat til å begynne. Om jeg kunne ha et helt århundre foran meg, da skulle jeg kanskje ha tid!

DOKTOREN

Alt du har er en halvtime. Du må gjøre alt på 30 minutter.

VAKTEN

Han rekker ikke det. Han må få mer tid.

KONGEN

Ja, jeg må få mer tid.

DOKTOREN

En velbrukt halvtime er bedre enn århundre etter århundre med forsømmelse og fiasko. Fem minutter er nok, 10 helt bevisste sekunder. Du har 30 minutter, 1800 sekunder. Du er heldig.

VAKTEN

Stakkars Majestet, herren har skulket.

KONGEN

Jeg er som en skoleelev som ikke har gjort leksene sine og sitter på eksamen. Som en skuespiller som ikke kan replikkene sine. Jeg kjenner ikke dette publikummet, og det vil jeg heller ikke. Jeg har ingenting å si til dem. For en tilstand jeg er i.

VAKTEN

Kongen har anmeldt sin tilstand!

DOKTOREN

En tilstand av uvitenhet.

VAKTEN

Han ønsker å fortsette med skulkingen i århundrer.

DOKTOREN

Det er ingenting du kan gjøre, Herre. Og ikke jeg heller. Jeg er bare legevitskapens representant, jeg kan ikke utføre mirakler.

D: Vinner

K: Taper

V: Taper

5. Hendelse: Kongens sammenbrudd

K:D: Slite ut de andre for å få viljen sin

D: Slukke galskapen

V: Bygge opp K ved å vise Kjærlighet

KONGEN

Er folket underrettet om nyheten? Har du gitt dem beskjed? Jeg vil at alle skal få vite at Kongen skal dø. (*Går til balkong/utgangsdør*) Mitt kjære folk, jeg kommer til å dø. Hør på meg! Deres Konge skal dø!

DOKTOREN

De må ikke høre ham. Stopp ham fra å rope ut!

KONGEN

Ikke rør Kongen! Jeg vil at alle skal få vite at jeg skal dø!

DOKTOREN

Det er Deres Majestets plikt å dø med verdighet.

KONGEN

Dø med verdighet? Hjelp! Kongen deres skal dø!

DOKTOREN

Frykten hans inspirerer ham til banaliteter. Jeg hadde håpet at han skulle sagt noen vakre og eksemplariske ord. Vi må skrive om krønikene.

VAKTEN

Vi får om nødvendig finne på nye ord.

DOKTOREN

Vi kan stjele gode sitater fra noen andre. Vi skal passe på hans ettermæle.

VAKTEN

Vi skal passe på ditt ettermæle, Deres Majestet!

KONGEN

Hvem vil gi meg sitt liv? Hvem vil gi sitt liv for Kongen? Sitt liv for den gode Kongen, sitt liv for den stakkars Kongen? (*Kommer tilbake til mic*)
Jeg fryser, jeg er redd, jeg gråter.

Scene 4: Memoarene

VAKTEN

Se her, her har du et pledd og en varmeflaske, du vil føle deg mye bedre, Herre.

KONGEN

Nei ellers takk! Jeg forbyr det.

DOKTOREN

Få på deg pleddet.

KONGEN

Kanskje det ikke er sant. Kanskje det er et mareritt.

DOKTOREN

Konge!

KONGEN

Jeg kan ikke høre på dere mer, jeg er for redd.

DOKTOREN

Du må høre, Herre.

KONGEN

Jeg vil ikke høre på hva dere sier. Ordene deres skremmer meg. Jeg vil ikke høre noe mer snakk. Ikke kom nærmere du heller.

VAKTEN

Han er redd, er det ingenting vi kan gjøre?

DOKTOREN

En sprøyte for å roe han ned, det er alt.

VAKTEN

Kanskje vi heller skal la han være litt i fred.

KONGEN

Nei, snakk til meg! Jeg mente det ikke, snakk til meg! Beskytt meg, hold meg. Hjelp meg opp...Nei, jeg vil flykte.

VAKTEN

Beina hans klarer nesten ikke å bære ham.

KONGEN (*vendepunkt til fortvilelse*)

Det gjør vondt å bevege armene også. Har det begynt? Nei. Hvorfor ble jeg født hvis det ikke var for evig? Aldri hatt tid til å se meg tilbake, aldri hatt tid til å bli kjent med livet.

DOKTOREN

Du prøvde ikke en gang.

KONGEN

Det var som en rask spasertur gjennom en blomsterallé, et løfte som er brutt, et smil som falmer.

DOKTOREN

Samtidig hadde du de beste eksperter, altså meg, til å fortelle deg om det. Teologer, folk med erfaring og bøker du aldri leste.

KONGEN

Jeg hadde aldri tid.

DOKTOREN

Du pleide å si at du hadde all tid i verden.

KONGEN

Jeg har ikke hatt tid, jeg har ikke hatt tid, jeg har ikke hatt tid.

VAKTEN

Det var Hans Majestet, min Kommandør, som oppfant kruttet og stjal ilden fra gudene. Han blåste nesten hele stedet i lufta, men samlet bitene og bandt dem sammen igjen. Jeg hjalp ham, men det var ikke enkelt. Han var ikke så enkel heller. Han lagde den første ballongen, og så luftskipet. Og til slutt, med sine egne hender, bygde han det første flyet. I begynnelsen var det ingen suksess. De første testpilotene, Ikaros og de andre, falt i havet. Til slutt styrte han flyet selv. Jeg var mekanikeren hans. Lenge før det, da han bare var en liten prins, oppfant han trillebåren. Jeg pleide å leke med ham. Etter det var det togs Skinner, jernbaner og biler. Han laget tegningene til Eiffeltårnet, for ikke å glemme hans oppfinnelser av sigden og ploegen, slåmaskinen og traktoren. Han slukket noen vulkaner og fikk andre til å bryte ut. Han bygde Roma, New York, Moskva og Geneve.

KONGEN

Det husker jeg ikke.

VAKTEN

Du skrev tragedier og komedier, under pseudonymet Shakespeare. Du oppfant telefonen og telegrafene, og satte dem opp på egen hånd. Du gjorde alt med sine egne hender. Du delte året inn i fire årstider. Bladene falt av trærne, men grodde ut igjen. Et fiffig påfunn. Du fant opp havene og fjellene. Over 8000 meter i Himalaya, og havet desto dypere. Den dagen du ble født oppfant du solen.

DOKTOREN

Deres Majestet, du har gått til krig hundrevis av ganger. Du har ledet dine armeer i tusenvis av slag. Først på en hvit hest med en prangende rød og hvit hjelmdusk, og du følte aldri frykt. Så, etter at du moderniserte hæren, ledet du an stående på toppen av en tanks, eller på vingen av et jagerfly.

KONGEN

Jeg var en helt.

DOKTOREN

Tusen ganger har døden streifet deg.

KONGEN

Den bare streifet meg. Jeg var sikker på at den ikke var ment for meg.
Jeg var en helt. Mens du, min bøddel, myrdet -

DOKTOREN

Henrettelser, Deres Majestet, ikke mord. Jeg adlød bare din ordre. Alt var barmhjertighetsdrap for meg. Hans Majestet pleide å si at en dag skulle alle dø likevel.

K: Taper

D: Vinner

V: Taper

6. Hendelse: Kongen nekter å dø

K:D: Tvinge frem sympati fra de andre

D: Belære K ved å gi han en "reality check"

V: Skjule skuffelse etter avvisning fra K

KONGEN

Jeg vil begynne på nytt. Som et spedbarn, og du kan være min mor.

VAKTEN

Det står ikke i min stillingsbeskrivelse.

KONGEN

Å, det går ikke an å lure seg unna. Det er så mange barn som fødes i dette øyeblikk, utallige spedbarn over hele verden.

DOKTOREN

Ikke i vårt land. Fødselsraten er nede i null.

VAKTEN

Ikke et salathode eller gresstrå som gror.

DOKTOREN

Total sterilitet, på grunn av deg!

VAKTEN

Kan jo hende det blir som før, at alt blir bra igjen.

DOKTOREN

Ikke før han har akseptert døden. Ikke før han er borte.

KONGEN

Altså! Er jeg bare historie?

DOKTOREN

Det stemmer, Konge, prøv å forstå det. «Eksistens» og «død» er bare ord, formuleringer, ideer.

KONGEN

Jeg forstår ikke.

DOKTOREN

Du forstår ikke deg selv lenger. Det har du kanskje aldri gjort, men du må bli herre over deg selv.

KONGEN (*Blind*)

Hvordan skal jeg klare det? Hjelp meg, jeg ser ikke lenger, sol, beskytt meg. Trenger du et offer så tørk ut og tilintetgjør verden. La alle menneskelige vesener dø, forutsatt at jeg kan leve evig. Det er bedre å savne enn å selv være savnet. Og det blir man heller aldri.

VAKTEN

Han kan ikke se lenger.

DOKTOREN

Det stemmer, han er blitt blind.

VAKTEN

Hans Majestet er offisielt blind, stakkars, stakkars Konge.

DOKTOREN

Hold opp med den sytinga.

KONGEN

Ikke hindre dem i å gråte og jamre og føle medlidenhet med deres Konge, deres unge Konge, stakkars Konge, gamle Konge. Alle sammen, kom under huden min, vær meg. Jeg dør, hører dere, jeg prøver å si det til dere. Jeg dør, men jeg klarer ikke å uttrykke det, uten at det blir litteratur.

DOKTOREN

Og sånn fortsetter det, til den bitre slutt. Så lenge vi lever gjør vi alt om til litteratur.

KONGEN

Jeg vet ikke lenger noe som helst, jeg har aldri vært til. Jeg dør.

DOKTOREN

Og igjen blir det til litteratur.

KONGEN

Meg, meg, meg...

K: Taper
D: Vinner
V: Vinner

Brudd 3: Kongens dans

«nest siste krampetrekning...»

Scene 5: Ikke skyldig?**7. Hendelse: Kongen prøver å vinne tid****K:D: Vise medmenneskelighet for V for at D skal redde livet hans****D: Avsløre K sin bløff****V: Samle mot til å redde K**

KONGEN

Men nå har vi snakket så mye om meg, hva med deg? Hva synes du om meg?

VAKTEN

Det har jeg ikke rukket å tenke på.

KONGEN

Har du ikke tenkt på det? Hva tenker du egentlig på? Snakk til meg! Hva tenker du på når du gjør husarbeid?

VAKTEN

Ingenting, Deres Majestet.

KONGEN

Hvor kommer du fra? Hvem er familien din?

DOKTOREN

Du var aldri interessert i det før. Og du er ikke interessert nå heller. Du prøver bare å vinne tid.

KONGEN

Fortell meg hvordan du lever. Hva slags liv har du?

VAKTEN

Et usselt liv, Deres Majestet.

KONGEN

Livet kan aldri bli usselt. Det er en selvmotsigelse.

VAKTEN

Livet er ikke særlig vakkert.

KONGEN

Livet er livet.

VAKTEN

Jeg gjør all klesvasken for hånd. Det gjør vondt i hendene og huden min sprekker opp.

KONGEN

Og det gjør vondt! En kan føle huden sin! Har de ikke kjøpt en vaskemaskin til deg ennå? Kjære vene! Doktor! Et slott, og ingen vaskemaskin!

DOKTOREN

Vi bytta den bort, mot slanke-vannet ditt.

VAKTEN

Jeg rer alle sengene.

KONGEN

Hun rer sengene! Der vi legger oss, sovner og våkner opp igjen. Er du klar over at du våkner opp hver dag? Hver morgen fødes vi på ny.

VAKTEN

Jeg feier gulvet. Feier, feier, feier. Det er ingen slutt på det.

KONGEN

Det er ingen slutt på det!

VAKTEN

Jeg orker ikke mer, jeg er helt utslitt!

KONGEN

Du burde fortalt det til oss.

VAKTEN

Jeg sa det til deg.

KONGEN

Det er sant. Det er så mangt jeg ikke har lagt merke til. Jeg fikk aldri vite noen ting. Mitt liv kunne vært så rikt.

VAKTEN

Det er ikke vindu på rommet mitt.

KONGEN

Ikke vindu! Hvor bor du?

VAKTEN

På loftet ditt.

KONGEN

For å komme ned om morgenen tar du trappen, du går ned ett trinn, så det neste, ned ett trinn, ned ett trinn, ned ett trinn. Og når du kler på deg, tar du først på deg strømpene, og så skoene.

VAKTEN

Utgåtte sko!

KONGEN

Og en kjeledress. Det er utrolig ...

VAKTEN

En simpel kjeledress, til fire kroner.

KONGEN

Du vet ikke hva du sier! Den er nydelig. En simpel kjeledress!

VAKTEN

Jeg føler meg så sliten, sliten, sliten!

KONGEN

Så ta en pause. Det er helt konge.

VAKTEN

Jeg har ikke nok tid til det.

KONGEN

En dag kan du få det.

VAKTEN

Nei, jeg må ta oppvasken fra dagen før. Tallerkener som er dekket med seigt fett! Og så må jeg lage mat.

KONGEN

For en glede!

VAKTEN

Du tar feil. Det er kjedelig. Det gjør meg syk!

KONGEN

Det er kjedelig! Noen mennesker kan man aldri forstå! Det er fantastisk å kjede seg, og *ikke* å kjede seg også. Du snakker og folk snakker til deg, du tar på folk og de tar på deg. Det er magisk!

VAKTEN

Men det er ingen slutt på det! Etter det må jeg servere ved bordet.

KONGEN

Du serverer! Du serverer ved bordet! Hva serverer du?

VAKTEN

Jeg vet ikke. Dagens rett. Lapskaus, for eksempel.

K: Taper
D: Vinner
V: Vinner

8. Hendelse: Doktor dreper vekten**D:D: Drepe V****K: Klamre seg til livet ved å insistere på et siste måltid****V: Redde K*****Brudd 4: Lapskaus - motgift - barmhjertighetsdrap***

KONGEN

Lapskaus! Lapskaus! Jeg var så glad i lapskaus, med grønnsaker og poteter, knust med gaffelen og most sammen. Hent litt lapskaus til meg!

DOKTOREN

Nei. Det er ikke bra for helsen din. Du er på diett.

KONGEN

Jeg vil ha lapskaus.

VAKTEN

Jeg henter lapskaus til han.

DOKTOREN

Det er ikke det man foreskriver en døende mann!

KONGEN

Men om det er mitt siste ønske. Saus, varme poteter og kokte gulrøtter. Jeg har aldri lagt merke til hvor vakre gulrøtter er.

VAKTEN

Jeg sverger på at jeg aldri skal forlate deg deres Majestet. Doktoren har forgif...

(DOKTOREN dreper VAKTEN)

K: Taper**D: Vinner****V: Taper**

9. Hendelse: Kongen elsker seg selv

D:D: Rettferdiggjøre drapet for seg selv

K: Overtale D og seg selv om at han har levd riktig

Scene 6: Narcissus

DOKTOREN

Endelig er noe oppnådd. Lapskaus har blitt forbudt i hele kongeriket. Man må begynne med de minst viktige behovene først. Temperaturen hans har sunket. Han har ikke vendt seg til frykten, men nå kan han se den i seg selv. Døden vil ta livet av ham nå, ikke frykten. Vi kan ikke håpe på en ideell død, men den vil bli rimelig respektabel. Han vil fortsatt trenge hjelp, helt til slutten, til siste åndedrag. Det hadde vært enklere med et godt gammeldags hjerteinfarkt men så er jo hjerteinfarkt forbeholdt forretningsmenn.

KONGEN

Kjærlighet er vanvittig. Og hvis du er vanvittig av kjærlighet, hvis du elsker blindt, fullstendig, vil døden gi seg. Hele universet er fullkomment, alt lever på nytt og tomrommet fylles. Vi pleide å tenke på de samme tingene samtidig. Du fullførte setninger som jeg startet i hodet mitt. Når jeg hadde søvnløse netter og vandret ut av rommet mitt, våknet du opp. Du fant meg i tronsalen, tok meg i hånden og ledet meg tilbake til sengen. Om morgenen pleide vi å åpne øynene samtidig. Jeg skal lukke dem alene, eller vi kommer til å lukke dem på hver vår side. Jeg har kommet til slutten.

Vakt! Svar meg! Jeg kan ikke høre deg lenger. Doktor, Doktor, har jeg blitt døv?

DOKTOREN

Nei, Deres Majestet, ikke ennå.

KONGEN

Jeg kan i det minste fortsatt elske meg selv, jeg kan lukte meg selv, se meg selv, betrakte meg selv.

DOKTOREN

Du må se utenfor refleksjonen.

KONGEN (*døv*)

Jeg er...Lyder, ekko, trer ut av dypet, svakere og svakere, dør bort. Jeg er døv. Jeg liker ikke å bli stengt inne. Åpne dørene. Dørene...dørene...hvilke dører? Jeg er i live. Blå, blå.

D: Vinner

K: Taper

Scene 7: Drømmen

10. Hendelse: Kongen dør

D:D: Berolige K for å hjelpe han å dø

K: Overgi seg til døden

DOKTOREN

Av og til har man en drøm. Og man blir revet med, man tror på den, man elsker den. Om morgenen når man åpner øynene, er de to virkelighetene fortsatt sammenflettet. Nattens ansikter dempes i det klare lyset. Man vil gjerne huske, man vil holde dem tilbake. Men de forsvinner mellom fingrene, dagens brutale realitet driver dem bort. Hva drømte jeg om, spør du deg selv. Hva var det som skjedde? Hvem kysset jeg? Hvem elsket jeg? Hva sa jeg og hva ble fortalt? Så står man tilbake med et vagt savn over alle de tingene som var eller tilsynelatende hadde vært. Man vet ikke lenger hva det var som omsluttet en. Man vet ikke lenger. Du trenger ikke å forsvare deg selv lenger. Ingen ønsker å skade deg nå. Drømmeren kommer ut av sine drømmer. Der er du!

KONGEN (*Med en slags stamming*)

Meg.

DOKTOREN

Ja, sånn! Rett deg opp! Nå er du ikke krumbøyd, ingen flere smerter i ryggen din, ingen stivhet lenger! Var ikke det en tung bær å bære? Nå føler du deg bedre. Du ser mye bedre ut. Gi meg hånden din, gi meg hånden din nå. Ikke vær redd lenger. Nå går vi litt.

KONGEN (*Mumlende over til stum*)

Jeg hadde en liten rød katt. Fant den på et jorde. Den trodde vi var katter og at katter var noe annet. Han var god og vakker og vis, hadde alle gode egenskaper. Han elsket meg.

DOKTOREN

Nei, ikke legg deg ned! Ikke sett deg heller! Ingen grunn til at du skulle snuble. Jeg skal lede deg, ikke vær redd! Gå på egen hånd! Ikke vær redd! Gå! Høyere, opp, enda høyere, høyere, høyere! Der er du, ser du! Du kan ikke snakke lenger, det er ingen grunn til at hjertet ditt skal slå, ingen grunn til å puste. Nå kan du finne plassen din.

(KONGEN sitter på "tronen" sin, DOKTOREN blander gift)

D: Taper

K: Vinner